

**[Holger Eriksen.]**

Retsforbundet moralsk i hvert Fald havde ubetinget Ret til.

**Axel Kristensen:** Forargelsens Bølger gaar jo højt. De var ikke saa store, da Oluf Pedersen vilde købe sig et Hus i Nordjylland, for at han kunde blive valgt til Landstinget, hvad han ellers ikke kunde. Det er meget lettere at være forarget over andre end over sig selv. Jeg forstaaer overhovedet ikke den Tale om, at det er Venstre, der har ladet Partiet anmelde. Det er ganske urigtigt. Det er 10 000 Vælgere i København, der aldrig har staaet som Medlemmer af Venstre; saa mange har vi aldrig haft her. Det er 10 000 Vælgere, der har fundet, at den Form, hvorunder man havde Folketingsvalg, de Vilkaar, man gav københavnske Vælgere, var saa urimelige, af de nu ikke vilde finde sig i det længere. De brugte Valgloven, som hidtil har været anvendt mod dem, som den var, for at skaffe sig en Repræsentation for det, de mente var deres Ret. Det kan ingen have nogen som helst Grund til at være forarget over. Der er 45 000 eller 46 000 Vælgere, der har ment, at det var fuldt berettiget, hvad jeg i og for sig ogsaa mener, men det er ikke det, det drejer sig om. Jeg ønsker at fastslaa, at det er ganske uberettiget at paastaa, at det er Venstre, der har dannet dette Parti. Venstres Ledelse har under ingen Form medvirket til dette. Det er Folk, der har været Venstromænd og sluttet sig til Venstre, der har ment — og jeg er enig med dem —, at man ikke kunde være 46 000 Vælgere i København uden at have Mandater, fordi der opretholdes en ganske urimelig Valglov. De har ikke længere villet bære Byrden ved en saadan Urimelighed. Det er der intet at sige til, og der er ingen som helst Grund til moralsk Forargelse.

Det er antydet, at Indenrigsministeren maaske kunde have nægtet at anerkende dette Parti. Det kan han efter min Opfattelse ikke. Valgloven siger, hvad man skal foretage for at danne et Parti, hvilket Materiale man stiller til Raadighed for Indenrigsministeren, som i Henhold til Valgloven skal udsende Bekendtgørelse om, hvem der er berettiget, og i det Materiale er der intet som helst, der gør det muligt for Ministeren at bedømme, om dette nye Parti paa noget Punkt adskiller sig fra et andet. Det har man ganske overladt til Vælgerne, der skaffer Underskrifterne, at bedømme, og det er ogsaa en rigtig Ord-

ning, fordi der derved er givet Vælgerne Ret til at bryde et Partivælde, som ellers vilde være utaaeligt. Man har givet 10 000 Vælgere — ganske sikkert Fordelingstallet paa daværende Tidspunkt — Ret til ganske uanset, hvilke Partidannelser der er i Landet, at stemme paa en bestemt Mand, som maaske ikke vilde blive opstillet, hvis de ikke sikrede ham paa den Maade. Valgloven vil hindre, at det sker paa anden Maade, idet man skal anerkendes af et Parti for at kunne blive opstillet af 25 Mand. Den Bestemmelse, der er Tale om, giver Vælgerne Ret til at bryde Partivældet, ganske som Retten for et enkelt Medlem af dette høje Ting til at anmelde et Parti, giver ham Ret til at handle efter sin Samvittighed og ikke efter et Partidiktatur.

Jeg vil under Hensyn til det, der er sagt om denne Ting, at man ikke kan og ikke skal bedømme Motiverne hos de 10 000 Underskrivere, gentagende anbefale, at man godkender de tre Mandater.

**Den midlertidige Formand (Bomholt):** Det ærede Medlem Hr. Aksel Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

**Aksel Møller:** Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen i sine sidste Bemærkninger var inde paa en aldeles væsentlig Side af hele denne Sag, nemlig det Spørgsmaal hvorvidt der med de tre Mandater, der nu er Tale om, foreligger et nyt Parti. Hvis det er et nyt Parti, tegner det sig formentlig helt anderledes for det Mindretal, som nu fordømmer disse Mandater til Døden. Et nyt Parti karakteriseres i Almindelighed her i dette Ting ved at have selvstændige Anskuelser i de Sager, der foreligger. I den Debat, der er ført her i Eftermiddag, har jeg savnet et saadant selvstændigt Udtryk for den Politik, som dette nye Parti, som det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen taler om, vil føre. Det vilde være interessant at høre, om det havde en særlig Begrundelse ud over den, som det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen som Ordfører for Venstre har givet for at gelejde dem ind i dette høje Ting.

**Kristen Amby:** Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen mente, at der var en afgørende Forskel paa min Stilling forud for Valget under Debatten her i Tinget og min Stilling i Dag. Det er der ingenlunde. Dengang sagde jeg — og det fastholder jeg stadig —, at dette, at en Del af en